

ПИШИК: — Нә фикирдәсән, бәс билмирдин ки, оғрунун ахыр ери тәләдир?
СИЧАН: — Билирдим... Элә она көрә дә фикирдәйәм. Дейирәм көрәсән бәс сәни нийә тутмурлар?
Һәр дәфә оғурлаянда бир кило эт апарырсан, өзүн дә отаға кирәндә ерин юмшағыны сечирсән...

К И Р П И

ТЭ'МИРДЭН СОНРА... ТЭ'МИР

Гоча киши янында отуран оглана эйнэинин үстүндөн чөпөки бахыб пыгылдады:

— Ичлас олса нэ дейчэксэн, нэ?.. Элэ бил бу саат ичласдыр, мэн дэ исполкома. Де көрүм дәрдин нәдир?

Оглан голтуг чибиндэн бир йыгы кағыз чыхартды:

— Дәрдим тэ'мир дәрдирид. Бу ил март айында Чапаридзе район тэ'мир — тикинти канторуна мұраччэт этдим. Канторун мұнасиби Элэкбэр Начьев, проураб Гребенкова тапшырды ки, мәнним эвимиин тэ'мири илэ мәшул олсун. Көзүнэ дөндүйүм Гребенков да һәмнин саат кәлиб эвимэ бахды. кағызда нэ нсэ язды, позду, сонра деди:

— Элини чибинэ сал көрүм нэин вар?

Сорушдум: «Нэ лазымдыр?» — деди: «Беш йүз манат вер, тахта-тухта алаг». Мэн дэ вердим. О итэн Гребенков бир дэ апрелин орталарында көрүндү. Дедим: «Бэс тэ'мир мәсәлэси нэ ердэ галды?» — Диггәтлэ үзүмэ бахыб бойнунун даланы гашыды:

— Нэ тэ'мир мәсәлэси, ядымдадыр... Элини чибинэ сал көрүм, бир аз пул лазымдыр... Гапы-пәнчэрэ алачагам. Сәнин эвими кәрәк элэ тэ'мир этдирәм ки, бәзәкли кәлин отагы кими.

Догрусу пул вермәк истәмәдим, дедим йәгин бу да кедәчк беш йүз манатын янына. Мэн дедим, о деди, о, деди мэн дедим... Көрдүм пул вермәсәм олмаячаг. Залым оглу доггуз йүз манат да элавэ гопартды, анчаг иманы яндырмаг олмаз, гәбз истәдим, о саат көтүрүб эл бойда кағыз язды ки: «Көрәчәйимиз ишин һесабына мин дөрд йүз манат пул алдым». Гәбзи мәнэ вериб элини чийини гойду:

— Май байрамына эвин һазыр олар.

Апрелин 30-да сәһәр тездән һәйәтимизэ ики нәфәр уста кәлди, эвин о тәрәфинэ бахды, бу тәрәфинэ бахды вэ мәнни бир тәрәфэ чәкиб деди:

— Бизэ үч йүз манат пул лазымдыр. Саһаһ байрамдыр, истәйирик бир балача дәмләнәк. Тэ'мирдән сонра һесаблашарыг.

Мән гәзәбләндим, истәдим усталары говам, дедим лә'нәт шейтана! Вердийим мин дөрд йүз манат да батар. Усталар, Элэкбэр Начьевин мәнэ яздыгы кағызы да көстәрдиләр. О, язырды: «Йол. Газиев, бу усталара сизин эвдә көрәчәкләри ишин һесабына ики йүз манат пул вер, далысы асандыр». Догрусу бу кағыз мәнни шәкк-шүбһәдән чыхартды. Дедим: — о бойда киши мәнни алдатмаячаг ки... Пулу вердим.

Баягдан огланын сөһбәтинэ гулаг асан гоча киши енэ дэ пыгылдайыб күлдү вэ бир тәһәр өзүнү сахлайыб деди:

— Экәр кәлиб тэ'мир этмәйиләрсә, гойма эләсинләр. Мән сәнэ сөз дейирәм!..

Оглан тәэчүблэ дөнүб кишия бахды.

— Бәс вердийим пуллар?

— О пуллары чоһдан ашырыблар. Экәр тикинти-тэ'мир кантору сәнин эвими тэ'мир эдәчәксә, даһа сәндән нэ үчүн пул алыр? Мәкәр билмирсэн ки, бүтүн хәрчи һөкүмәт чәкир? Сәнэ дэ башгалары кими фырылдаг кәлибләр. Инди мән сәни өйрәдим, сән дэ онлара фырылдаг кәл...

мир этдирә билдиләр. Нэ башыны ағрыдым, дүз ики ай тагга-тугдан гулаг тутулду. Ахыр ки, дедиләр, эвиниз һазырдыр. Башын һаггы, тэ'мирдән габаг диварлар гупгуру иди, инди юхарыкы мәртәбәнин аяғйолуна нэ фырылдаг кәлибләрсә, суюн һамысы дивардан ағзы ашағы сызыр. Бир балача да ки, яғыш яғыр, нэ гәдәр эвдә газан, долча вар, һамысыны дүзүрләр орталыға.

Кәнарда отуран үч нәфәр киши вэ бир нәфәр дэ орта яшлы гадын сөһбәтэ гарышды, гадын деди:

— Нечә кәлим?

— Белә кәл ки, гойма тэ'мир эләсинләр. Истәйирсэн ки, дамын даммасын, эвинин диварлары учуб төкүлмәсин, эвини тэ'мир этдирмә, беләликлә, сән дэ онлара фырылдаг кәлмиш оларсан.

Оглан маддым-маддым дуруб бахырды. Гоча, кизли бир әһвалат сөйләйирмиш кими явашчадан деди:

— Һәзи Асланов күчәси 3 нөмрәли эвдә яшаян гоншуларымыз чоһ кет-кәлдән сонра, Чапаридзе район тэ'мир канторуна эви тэ'

Гардаш, истәйирсэн башын саламат олсун, эвини тэ'мир этдирмә. Экәр сөзүмүзә инанмасан кәлиб бизим эвимизә бах. Бир Май күчәси 36 нөмрәли эвдә яшайырыг. Бу яхындарда эвимизи тэ'мир эләйибләр. Экәр бирчә күн арасы кәсилмәдән яғыш яғса, һәйәтимизи сел апарачаг.

— Бәс бу һәйәти тэ'мир эдәндә суюн ахмағына йол гоймайыблар?

— Яддан чыхыб. Управдом да дейир ки: «Инди һеч бир эләч йохдур, кәрәк көзләйәк; бу эвләри

бир дэ тэ'мир этмәли олсалар, онда суюн ахмасы үчүн бир йол тапарлар». Арвадын янында даянан киши сөзә башлады:

— А киши, сизин дәрдиниз мәнникинин янында тоя кетмәлидир. Кәл бизим эвә бах, Мирзә Фәтәли күчәси, эв № 76. Эвин бир диварыны учурдулар ки, тэ'мир әтсинләр. Дүз үч айдыр, гоюб кедибләр. Габагдан да гылынч кими гыш кәлир. Чапаридзе район мәнзил шө'бәсинин рәиси дейир:

— Бу ачы айлар чыхсын, кәлиб тэ'мирә башларыг.

Үчүнчү киши онлара үрәк-дирәк верди: — Рәһмәтлийин ушағы, элә билирсиниз, бу биабырчылыглар тәкчә Чапаридзе районундадыр?! Кәлин бизим күнүмүзә бахын, көрүн, 5-чи тикинти-тэ'мир кантору башымыза нэ оюн ачыб. Коммунист күчәси 6-чы далаңдакы 4 нөмрәли эвдә яшайырыг. Бизим бинада беш айла яшайыр. Тикинти-тэ'мир канторунун рәиси Мирзоянла баш мүнәндис Әлиев һәлә дөрд ай бундан габаг кәлиб бир дәгигәнин ичәрисиндә аяғйолуну учуруб ки, тәздән тикмәк лазымдыр. Нәр дәфә сорушанда ки, йолдаш Мирзоян белә асанлыгла учуртдунуз, нэ үчүн чәтинликлә тикирсиниз?.. Күлә-күлә дейир ки: мәкәр билмирсинизми ки, аталар сөзүдүр: учуртмаг тикмәкдән асандыр.

Бу сөзләри эшидән оглан элини дизиңә чырыб аяға галхды:

— Балам, бәс бу Чапаридзе район мәнзил-шө'бәсинин баш мүнәндиси Абдуллаев һардадыр ки, белә белә ишләр олур?

Гоча киши өзүнү сахлая билмәди. Элиндәки чәлийи көйдә ойнада-ойнада деди:

— Нә, Абдуллаев? Абдуллаевин башы бу саат бәрк гарышыгдыр. Киши Крайны-Кривой күчәдә 28 нөмрәли эвин һәйәтиндә өзүнә бир мүлк салдырыр ки, кәл көрәсэн. Сәнэ зарафат кәлир, ики айын ичиндә о дәскаһы гуран адамын вахты олар ки, башгаларынын эвини тэ'мир этдирсин?.. Бир дэ көрүрсән һәйәтләрә тахта-шалбан, дашкәрпич төкүрләр ки, бураны тэ'мир эдәчәйик. О күндән сонра кәлиб һара нсә апартдырыр. Башгаларынын бир отағыны ики илэ тэ'мир эдиб гуртармыр. Амма, өзү үчүн эв тикдирәндә тахта да тапыр шалбан да... семент дэ вар, кәрпич дә... Элинин папағыны Вәли башына, Вәлининкини дэ Әлинин башына гоюр, һәрәйә бир ялан сатыб, һөкүмәтин һесабына өзүнә мүлк салдырыр. О бәйм дәлидир ки, өз ишини бураха, кәлэ сәнин эвинин дәрдини чәкә?!

Оглан көрдү бу сөһбәтләрин ахыры йохдур, деди:

— Абдуллаевә үмид олмагдан бир шей чыхмаз, мән кедим башымын чарәсини гылым...

Рәссам Ә. ЗЕЙНАЛОВ

— А киши, сәнэ демәдим дәймә, гой ушаг дәрсләрини өзү һазырласын? Енә дэ сәнин учундан она „2“ верибләр.

ЧЭТИН МЭСЭЛЭ

Лэнкэранда достума раст кэлдим. Эвина кетдик, көрдүм ене субайдыр. Мэн ону мээм-мэт элэйндэ ки, нийэ эвлэнмирсэн, нэ вахта гэдэр субай кээзачксэн? Достумун дили ачылды. О, чайы дэмлэйиб плэтэнин үстүнэ гойду вэ сөзэ башлады:

— Ай ярымдыр ки, севкилим мэним үзүмэ, мэн дэ севкилимнн үзүнэ бахыб элэ ней... ай чэкирик... Чохдандыр назырлыг көрмүшүк. Сия-ни тутуб назырламышыг, пловун дүйүсүнү дэ арытламышыг, кэрэк кедэк ЗАГС-а кэбиними-зи кэсдирэк, тоюмузу башлаяг.

— Бэс нэйи көзлэйирсиниз?

— Ону көзлэйирик ки, дүз ай ярымдыр, Лэнкэрэн шөһөр ЗАГС-на бир нэфэр адам тапыб мүдир тэйин этмирлэр. Биз дэ галмышыг авара. Бир тэк биз дейилик ахы... Лэнкэранда о гэдэр ениетмэ гыз-оглан вар ки, элэ бир нима мээттэлдирлэр. ЗАГС ачылса той сесиндэн гулаг тутулачаг. Инди, һэр күн ЗАГС-ын гапысындан асылмыш паслы гыфылы көрөндэ ганым гаралыр. Гыз да дейир ки, кэбинисиз эрэ кетмэрэм. Бэс биз нэ эдэк?

Мэн көрдүм ки, достумун дэрди доғрудан да чэтин дэрддир. Она үрэк-дирэк вермэйэ башладым. «Эйби йохдур, дедим, — һеч дарых-ма, бир вахт олар Лэнкэрэн ЗАГС-на да мүдир тапылар!»

О. НҮСЕЙН ОГЛУ.

Трамвайда

— Трамвай йол кедэркэн.
Һоппаныб душмэк олмаз!
— Дейэ милис, огланы,
Мээммэт этди бир аз.

Ушагдан айрыланда,
Өзү тэрсинэ этди.
Йол кэлэн трамвая,
Һоппанды, минди, кетди.

САБИР НАҒЫЕВ.

Белэ рэхбэр киши лайигдир,
экэр
Башына зэрбэ дэйэ
топпузнан.

Рэссам З. КЭРИМБЭЙЛИ

Гыш ола, исти отаг бир гызнан.

ГОНШУ КӨЛЖЭСИНДЭ

Иш вахтынн гуртармасына аз галмышды. Баш мүһэндис Ахундов кейиниб эвэ кетмэйэ назырлашырды ки, гапылар тайбатай ачылды. Мэ'дэн мүдири Мустафаев өзүнү тэлэсник ичэри салды.

— Элдэн дүшдүм, ишлэмэкдэн лап үзүлдүм. Баягдан бэри саккиз ердэ мүшавирэ кечирмишэм. Эввэлчэ операторлары чагырыб сыхма-боғмая салдым. Сонра саһэ усталарыны йыгыб о ки, вар данладым... План демэкдэн дилимин учунда түк битиб...

— Мэндэн хэбэрин йохдур — дейиб Ахундовун дэрди тээзэлэнди. — Чэдвэл тутмагдай, график язмагдан бармагларым габар олуб... Кечэ ятанда да юхуда вышка көрүрэм.

Мустафаев отурду, үзүнү Ахундова тутуб күлэрэк деди:

— Мэн дэ чох юхулар көрүрэм, амма сэн көрөлөрдэн йох... Юхуда көрүрэм ки, кабинетимдэ отурмушам, столумун үстүндэ йүздэн чох дүймэ вар... Биринчи дүймэни басырам, 1.350 нөмрэли гуюнун дебети 10 тондан 50 тона галгыр, чэнлэр нефтлэ долмаға башлайыр. Икинчи дүймэни басырам, штанк һэрлэдэн аппарат 112 вэ 155 нөмрэли гуюнун нефтини беш гат артырыр, нефт сел кими ахыб чэнлэрэ долур. Үчүнчү дүймэни басанда 92 нөмрэли буруға галдырычы машин көндэрилик вэ дэрһал гую ишэ салыныр... Севинирэм, назирлийэ зэнк вурурам ки, нефт планыны икигат артыгламасына еринэ етирдик.

Ахундов күлдү.

— Элэ сөз данышырсан ки, лап адамын чанына яг кими яйылыр. Белэ бир иш олсайды, на дэрдимиз вар иди. Эзийет чэкмээдик. Бармагларым учун дүймэни үстүнэ басан оллады...

Мустафаев Ахундовун сөзлэриндэн бир аз руһланды.

— Бэс нечэ билирсэн, элм инкишаф элэйир, техника артыр. Элэ билирсэн мэн юхуда көрдүйүм дүймэлэр олмаячаг?... Беш-алты ил бир тэхэр баш доландырсаг кэлиб она чатачагыг. Даһа гоншуларымызы бизим башымыза чахмазлар. Йохса беш айдыр ки, «АД-15» маркалы гурғуну бизэ көндэриблэр, өзүнү дэ нефт мэ'дэнлэри идарэсиндэ яман тэрифлэйирдилэр.

Ахундов тез мэ'дэн мүдирийинн сөзүнү кэсди.

— Дүзүнэ галса «АД-15»-ин тэгсири йохдур. Бурда тэгсир баш кеолог Эмировдадыр. Һэлэ гурғуну тэтбиг этмэк үчүн ишэ башламайыб. Нечэ кэтирмишкисэ, гурғу элэ дэ саһэдэ атылыб галыб.

— Нечэ йэ'ни атылыб галыб? Бу барэдэ мэн эвр вермишэм, көстэриш вермишэм. Дүздүр, эврлэрин ичрасыны йохламамышам, сэнэ үмид олмушам, сэн олан ердэ даһа мэним ичранын йохланмасына гарышмағым артыгдыр.

— Чэдвэл язмышам, лайиһэ назырламышам, алтындан да имза эдиб гэти көстэриш вермишэм — дейэ Ахундов чаваб верди.

...Мүдирлэ баш мүһэндис планын долдурумасы һаггында хэял плов едиклэри ердэ, Орчоникидзенеффт нефт мэ'дэнлэри идарэсиндэн зэнк вуруб сорушдулар ки: «Гоншулуғунуздакы 6 нөмрэли мэ'дэн һэр ил планы еринэ етирир. Һэлэ мин тон да элавэ нефт вери. Сиз исэ дөвлэтэ 2.700 тон нефт борчлу-сунуз Гоншу мэ'дэнлэрин бүтүн буруглары ишлэйир. Сизин 92, 358, 271, 369, 1.350, 1.180 нөмрэли буругларыныз һэлэ дэ истираһэтдэ-

дир. һеч олмаса гоншунуздакы мэ'дэндэн ибрат алын! Һэр икинзин шэранти бир, саһэси бир, бэс нэ үчүн...» — дейэндэ телефонун сэси кэсилди.

Мүдир, баш мүһэндисэ баханда, баш кеолог Эмиров бир нэфэр фэйлэ илэ ичэри кирди. Ондан сорушдулар:

— Йолдаш баш кеолог, кэл дэ, кэл вер чавабыны! Гоншулар планы долдурур, бизи данлайырлар...

Эмиров удгунду: — Үчдүймэли бору вар ки, планымыз долсун, вурсун кэллэ чарха — деди.

— Бору — дейэ фэйлэ тээччүб этмэйэ башлады — ай чаным, нечэ йэ'ни бору? Бору, саһэлэри башына алыб кедир. Һэтта 27 эдэди кедиб бүлбүлэли һэсэн Мэммэдин һэйэтинэ чыхыб. Бир электрик матору, филан гэдэр тахта-шалбан Мэммэд адлы бирисинин эвиндэ ятыр. Дейэсэн бу оғурлуғлардан хэбэриниз йохдур?

— Нечэ йэ'ни йохдур — дейэ Мустафаев чаваб верди: — Хэбэримиз вар, милис шөбэсинэ дэ мэ'лумат вермишкис, орадан да бизэ дейиблэр ки, оғулары тутун, эл-голуны бағлайын, машина гоюн, кэтириб бизэ тэһвил верин, чыхын кедин. Сонрасыны өзүмүз билэрик. Биз дэ оғруну ахтарырыг. Тапан кими мэ'сулийэтэ чэлб этдирмэк үчүн лазымы тэдбир көрмэк һаггында мүшавирэ чағырмаг фикриндэйик.

Эсл мэсэлэ, ондадыр ки, Мустафаев вэ Ахундов иллик планларыны еринэ етирмэкдэнсэ, кабинетдэ отуруб хэял плов ейэ-ейэ гоншуларын көлжэсиндэ кизлэнмэк илэ күн кечирилэр.

Б. ЭЛЭКБЭР.

**ДЕДИМ АҒЫЛЛАНСЫН,
ДЕМӘДИМ ӨЛСҮН...**

Шамхор районундакы Рүстәм Әлиев адына колхозун сәдри Вәли Намазов чуғундурлугдан тутдуғу гоюнлары кәтириб төвләйә салды вә көзәтчи Аслан Ширинова бәрк-бәрк тапшырды:

— Бу гоюнлар колхозун тарласына кәлди-йи үчүн онлара бирһәфтәлик һәбс чәзасы кәсирәм. Янларына һеч кәси бурахмазсан. Гоһум-әгрәбалары да кәлсә гоймазсан, гоюнлара нә эмәк верәрсән, нә дә ичмәк.

Көзәтчи сорушду:

— Дилсиз-ағызсыз һейваны ач сахламағ күнәһ дейилми, йолдаш Намазов?

Вәли Намазов көзәтчийә чымхырды:

— О сәнә борч дейил, нечә дедим, әлчә дә әләрсән. һейван оlanda нә олар? Бир һәфтә ач-сусуз галар, ағыллары башларына кәләр. һәбс чәзасы мүгәссирләри тәрбийә этмәк үчүндүр.

Көзәтчи, сәдрин әмрини лайигинчә еринә етирди. Гоюнларын саһибни гоча Муса киши нә гәдәр кәлди-кетди, ялвар-яхар әләди, Вәли Намазов дедийиндән дәнмәди. Муса киши апарыб ики йүз манат чәримә дә верди. Енә көмәк әтмәди. Колхоз сәдри деди ки: «Бу чәримә сәнин чәзандыр, чәкдин. Гоюнлар исә өз чәзаларыны чәкмәлидирләр».

Һәфтә баша чатды, колхоз сәдри Муса кишини чағыртдырды ки, кәлиб гоюнларыны апарсын.

Муса киши кәлди, сәдр илә бирликдә төвләнин гапысыны ачыб ичәри кирдиләр. Гоюнлардан икиси Вәли Намазовун чәзә тәдбиринә давам кәтирә билмәйиб өмрүнү она бағыш-ламышды. Галанлары исә ериндән тәрпәнә билмирди.

— Әвин тикилсин Вәли! Ағагулу һәсәнәвун башына кәтирдийини мәним башыма кәтирдин. О кишинин эшшәйини бир һәфтә төвләдә ач-сусуз сахладын өлдү, инди дә мәним гоюнларымы — дейә Муса киши һай-күй салды. Вәли Намазов төвләдән чыха-чыха ону мәзәммәт әләди:

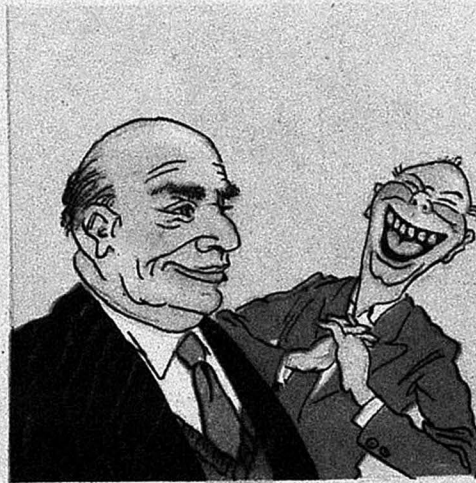
— Рәһмәтлийин оғлу, мән гоюнлары ач сахладым ки, ағыллары башларына кәлсин. Демәдим ки, Ағагулунун эшшәйинин далынча кетсин.

Ә. ӘҺМӘДОВ.

Рәссам А. ГҮЛИЕВ

Агласан ағларам,

Жүләрәм, күлсән.

ДАИМ ХӘЧАЛӘТДӘСӘН

Ай киши, көз дәймәсин!
Күндә зияфәтдәсән.
Һәфтәдә бир, айда бир,
Пирдә, зиярәтдәсән.

★

Кәнд ичиндә адын вар,
Чүн ики арвадын вар.
Үчүнчүнү алмаға,
Бәлкә дә нийәтдәсән.

★

Арвад дүшмәзми дәрдә?
Олса, арсыз бир әрдә...
Кечир күнүн шәһәрдә,
Айда бир йол кәнддәсән.

★

Унвермаға чатырсан,
Мал алыб, мал сатырсан,
Анчаг азар чәкирсән
Эл үчүн хидмәтдә сән.

★

Бол памбыг вар Муғанда,
Ачыр күнәш доғанда.
Халг төкүлүб йығанда,
Сән, истираһәтдәсән.

★

Аләм олур сәнәткар.
Яратмаға сәбәбкар.
Де, нә кәлир әлиндән?
Сән һансы сәнәтдәсән?

★

Ач көзүнү нәзәр сал!
Халг ишдән тапмыр мачал.
Нә көрмүсән билмирәм
Бу тәнбәл адәтдә сән?!

★

Зәһмәткешиндир заман.
Яхшы анла, яхшы ган.
Әкәр бойлә кедәрсә
Даим хәчәләтдәсән.

Я. АЛХАСОВ.

Рәссам В.с. ТЕРНАВСКИ

— Билмирсән ки, иш вахты папирос чәкмәк олмаз? Бу саат мәсәләни сех ишчиләрилә мүзакирә әдәрик.

Ба'зи мүәссисәләрдә эмәк интизамына формал мүнәсибәт бәсләйирләр.

Мүзакирә башланды...

Сахсаган

ТАҒЫЕВ КАДР СЕЧИР

Исмайыл Гулиев ичэри кирэндэ, Салех Тағыевин чичэйи чыртдады:

— Буюр, буюр йолдаш баш сатычы! Дү-
канда нэйн вар, нэйн йох?..

Исмайыл күлүмсэйиб деди:

— Даһа баш сатычы дейилэм йолдаш Та-
ғыев, мағазадан чыхдым.

— Нийэ?

— Тәфсилаты узундур. Сэнэ пәнаһ жәтир-
мишәм, эшитмишәм сизин ОРС-ун шәһәрәтра-
фы тәсәррүфатына мүдир лазымдыр, кәлми-
шәм...

Тағыев бир гәдәр Исмайылын үзүнә ба-
хыб деди:

— Ахы кәрәк бизим тәсәррүфат мүдири
агроном ола? Дипломдан-заддан нэйн вар?

— Диплом олмаса да иш бачармағым вар.
Тәсәррүфат мүдири, ики дәфә икинни нечә
эләдийини билсә кифайәтдир.

Тағыев тәәччүблә сорушду:

— Яхшы, ики дәфә ики дедин, нечә эләр?

Исмайыл тәләсик чаваб верди:

— Мүдир нечә истәсә, о гәдәр.

Исмайылла Салехин сөһбәти бурда гур-
тарды. Сәһәри әмр язылды. Дүздүр, ОРС-ун
кадр шөбәсиндә бу барәдә «бир балача» да-
нышыг олду. Бу данышыг әмрин язылмасына
мане олмады вә Исмайыл Гулиев тәсәррүфат
мүдири тәйин олунду.

Бу әһвалатдан бир нечә күн сонра Ашот
Екиян адлы бириси дә Тағыевин янына кәл-
ди.

— Йолдаш мүдир, мән агрономам... Сизин
яныныза көндәрибләр. Тәсәррүфат мүдири...

О, сөзләрини дейә-дейә көнд тәсәррүфат
институтуну битирмәси һаггындакы диплому
столун үстүнә гойду... Салех дипломун бир о
үзүнә, бир бу үзүнә бахыб деди:

— Сәндә һөвсәлә вармыш һа, он беш ил
агрономлуг эләмисән.

— Хейр, һеч беш ил дә эләмәмишәм.

— Бәс нә иш көрмүсән?

— һарада чәрәк чыхыбса орада да баш
доландырмашам. Үч-дөрд ил санитар тәли-
матчысы олмушам, дөрд-беш ил «Спартак» ид-
ман чәмийәтиндә баш кирләмишәм. Ахыр
вахтларда да донуз отармышам.

— Донуз отармышан?

— Бәли. Донуз чобаны олмушам. Ишим
яхшы кәтирмишди, о да тутмады...

Салех Тағыев сөһбәти узатмайыб, столун
үстүндәки зәнки басды. Катибә ичәри кирди.

— Йолдаш Ашот Екиянын әмрини яз...

Емәкхана мүдири тәйин олунсун!..

Ғынаян олмасады, Ашот емәкхана сөзү-
нү эшидәндә гол ачыб ойнаярды. Амма ойна-
мады. һәлә фәрәһли күнләр габагда иди...

...Инди Кировабад алүминиум заводунда
тез-тез белә сөһбәтләр эшитмәк олур:

— Элчиси күлүм оланын, башына күлүм
олар. Баш сатычы һара, тәсәррүфат мүдири
һара? Агроном һара, емәкхана мүдири һара...

— ОРС-ун бағындан тонярым үзүм оғур-
лайыблар.

— һәлә бадымчандан, бибәрдән хәбәриниз
йохдур.

— Бизим хәбәримиз олмаса да. Тағыев
илә Гулиевин хәбәри вар.

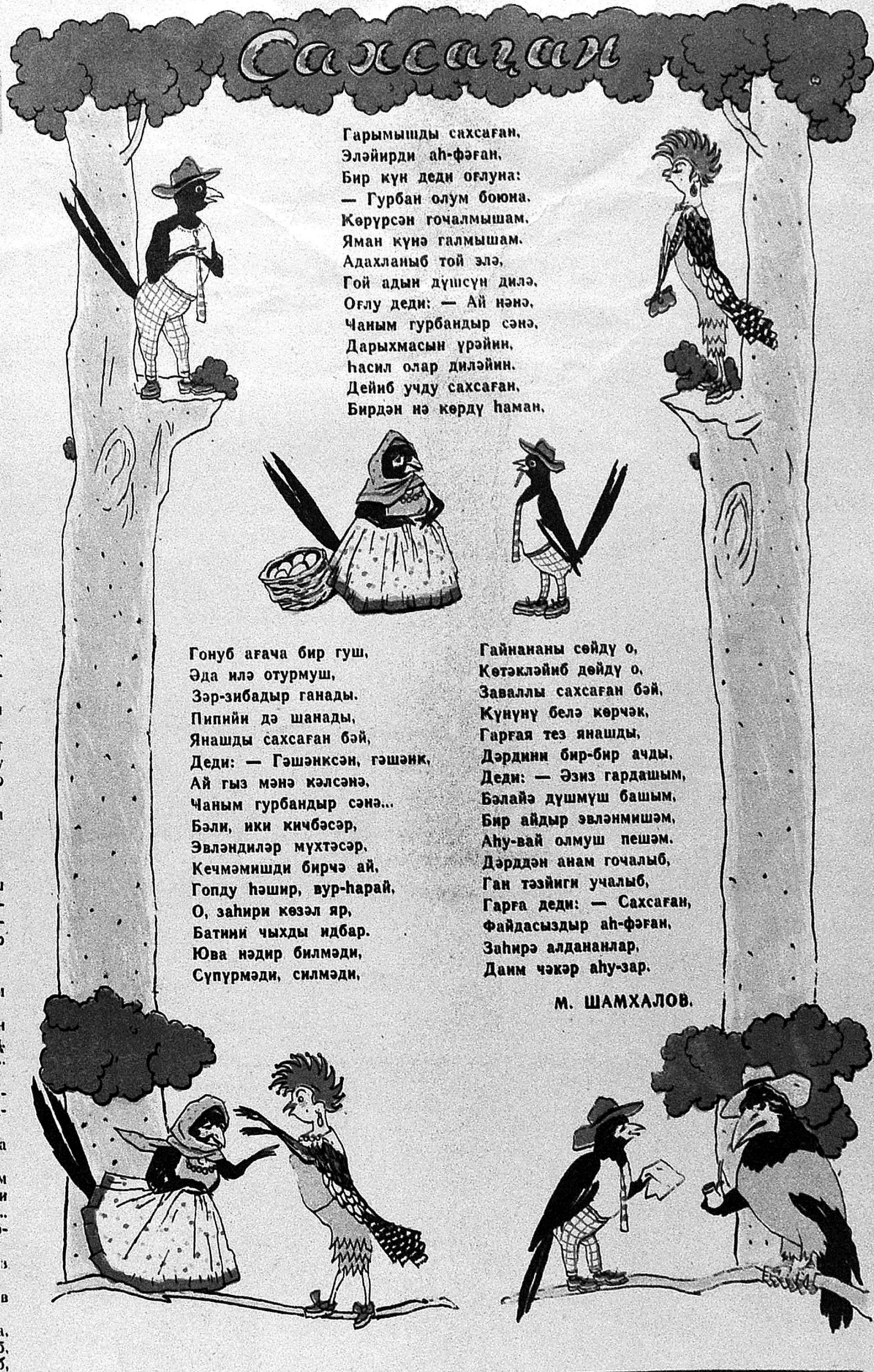
— Үзүм, бадымчай, бибәр оғурланыбса,
эвәзиндә фактлар йохланыб, актлар язылыб,
сонра фактлар да, актлар да алт-алтла галыб,
үст-үстә.

— һеч билирсиниз Ашот Екиян емәкха-
нада нә һәнкама чыхарыр? Хәрәкләр бә'зән
силос дады верир.

— Агроном ашпазлыг эләнлә хәрәкдән дад
уммазлар...

Белә сөһбәтләр һәр күн олур. Айма нә
файдал.. Енә дә баш сатычы тәсәррүфат мүди-
ридир, агроном емәкхана мүдири, Тағыев дә
бу мүдирләрин баш мүдиридир.

Ю. ЧӘЛИЛОВ.

Гарымышды сахсаган,
Эләйрди аһ-фәған,
Бир күн деди оғлуна:
— Гурбан олум боюна.
Көрүрсән гочалмышам.
Яман күнә галмышам.
Адахланыб той элә,
Гой адын дүшсүн дилә,
Оғлу деди: — Ай нәнә,
Чаным гурбандыр сәнә,
Дарыхмасын үрәйин,
Һасил олар диләйин.
Дейиб учду сахсаган,
Бирдән нә көрдү һаман.

Гонуб ағача бир гуш,
Эда илә отурмуш,
Зәр-зибадыр ганады.
Пипний дә шанады,
Янашды сахсаган бәй,
Деди: — Гәшәнксән, гәшәнк,
Ай гыз мәнә кәлсәнә,
Чаным гурбандыр сәнә...
Бәли, ики кичбәсәр,
Эвләндиләр мүхтәсәр,
Кечмәмишди бирчә ай,
Гопду һәшир, вур-һарай,
О, заһири көзәл яр,
Батини чыхды идбар.
Юва нәдир билмәди,
Сүпүрмәди, силмәди,

Гайнананы сөйдү о,
Көтәкләйиб дөйдү о,
Заваллы сахсаган бәй,
Күнүнү белә көрчәк,
Гарғая тез янашды,
Дәрдини бир-бир ачды,
Деди: — Эзиз гардашым,
Бәләйә дүшмүш башым,
Бир айдыр эвләнмишәм,
Аһу-вай олмуш пешәм.
Дәррдән анам гочалыб,
Ган тәзийги учалыб,
Гарға деди: — Сахсаган,
Файдасыздыр аһ-фәған,
Заһирә алдананлар,
Данм чәкәр аһу-зар.

М. ШАМХАЛОВ.

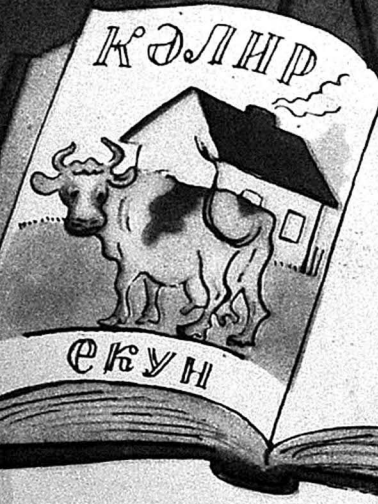
ДОҒРУ СӨЗ

Бир сәатдан чохдур ки, ита эйләйир сөһбәт,
О, мәктәбли оғлуна верир өйүд-нәсиһәт.
— Ялан данышма оғлум, һәята дүз көзлә бах!
Инсан үчүн айыбдыр, бил ки, ялан данышмаг.
Элә бу вахт сәсләнир эвдә телефонун зәнки,
Атанын бир андача саралыр, гачыр рәнки.
Дейир—Идарәдәндир, оғлум көтүр, де, йохам.
Йөгин шикәйтчидир, эләрдә галмыш яхам.
Оғлан дәстәйи алыр:—Атам—дейир—үлдәдир.
Истәсәниз чағырым, дейин сөзүнүз нәдир?

Ата дейир:—А фәрсиз, мән нә тапшырдым
сәнә?!
Нә тез чыхды ядындан? Нә сурсурсан,
динсәнә?!
Һирсләнмиш атасына һейрәтлә бахыр оғлан,
Дейир ки:—Нәсиһәтин чыхмайыбдыр ядымдан,
Истәйирсән, сөйләйим, бир азча бундан габаг.
Дейирдин дәнә-дәнә мәнн һей данлаяраг:
«Ялан данышма оғлум, һәята дүз көзлә бах!..
Инсан үчүн айыбдыр бил ки, ялан данышмаг!»
Ч. МӘММӘДОВ.

Э'ЛАН

КӘЛИР

ӘКҮН

БОЛЛУ ГАЗАНЧ

МӘДАХИЛ: эв, һәйәтә-ны, сағмал инәк, габ—гачаг, тахыл, филан-фи-лан...

МӘХАРИЧ: бир галаг нағыз, бир шүшә мүрәк-кәб... әризә язырам верир-ләр, верирләр алырам.

Жданов району, 5-чи совхозун тәнбәл ишчиси **МЕҢИ СӘФӘРОВ**

ЧЫҢҘАР

Э'ЛАН

Мечәләр ишыгда отурмаг истәйән, я нефт лампасы алсын, я да шам. Мучугдакы элентрин стансиясына үмид олмайын!

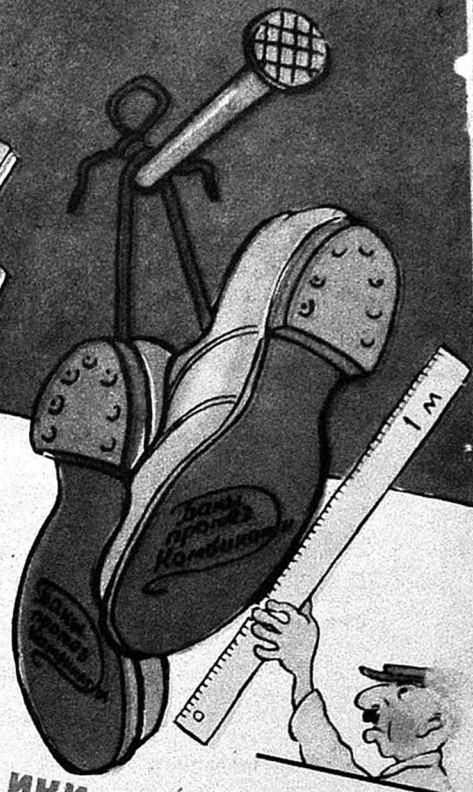
Гусар район коммунхозу.

МӘРЭЗӘДӘН-МӘРДӘКАНА сәрнишин лашымаг үчүн СИФАРИШ ГӘБУЛ ОЛУНУР. (1956-чы илдә „Москвичи“ миз маршрутла 12,800 километр кетмишдир).

Мәрзә район сәһийә шә'бәсинин мүдири **Н. НҮСЕЙНОВ**

← Мәрзә — Мәрдәкян

12.800 км.

ИКИ МӘГСӘДЛӘ

һазырладығымыз аяггабылары ики мәг-сәдлә ири тикирик:

- 1—Демәсинләр ни, комбинатымыз хәсисдир, малы әсирнәйир.
- 2—Аяггабы бөйүк олан-да еримән чәтин олур, шинәйәт әдә билмир.

БАКЫ ПРОТЕЗ КОМБИНАТЫ

Әли дәйәнәксиз күчә-йә чыханы, сәһибсиз ит-ләр гапса биз чавабдәһ дейиләк.

Сабирабад сан — эпидемик стансиясы

Эй, бу сәйяр яғ истәһсал әдән заво-дун сәһибни, кәл малына сәһиб ол!

Машинынын үнваны: Губа — Хачмаз йолукун кәнарында.

Кировабатда мәнзил алмаг вә я тә'мир эт-дирмән үчүн әризә верәнләр: әризәләринизин башында вәзифәнизи ири һәрфлә көстәрмәсәниз, чаваб көзлә-мәйин!

Вәзифәнин, коммунхоз мүдири **Асланов** үчүн әһәмийәти вар.

БАЛЫҒЫ АТ ДӘРЯЯ...

Биринчи мәчлис Имишли гәсә-бәсиндә гурулду. Мәчлис нә мәч-лис... Ейән ким, ичән ким, чалан ким, ойнаян ким. Күчәдән кечән-ләр мусиги сәсини эшидиб бир-бириндән сорушдулар:

— Балам, бу вурһавур кимин эвиндәдир?

— Аған Рәсуловун.

— Нә мүнәсибәтлә?

— Кишини ишдән чыхарыблар, она көрә...

Мәчлисдә, юхары башда отур-муш Аған мә'юс бир һалда элин-дәки эври охуорду: «Һәммин тарихдән Азербайчан Тичарәт Назирлийинин гәрарына әсасән базар коменданты вәзифәси ихтисара салындығындан Имишли колхоз базарынын коменданты Аған Рәсулов ишдән азад олунур».

Аған хырылтылы бир сәслә леди:

— Уф, боғулурам, мәнә һава верин!

Гонаглар пәнчәрәни ачмаг истәркән, о ишарә эләди:

— О һава мәнә көмәк әтмәз! Мәнә базар һавасы ләзимдыр, базар һавасы...

Гонаглар бир-биринин үзүнә бахыб пычылдадылар. Ичилән ичилди, ейилән ейилди, Ағаны еринә гайтармаг үчүн план чәкилди. Адам янына кедән адам деди:

— Балыг судан чыханда яшя билмәдийн кими, Аған да базардан чыханда яшя билмир. Кәлин о балыгы атаг дәрәя. Буну балыг билмәсә дә халыг биләр...

Нәһайәт иш битди... Балыг дәрәя атылды, амма буну балыг да билди, халыг да... Сәһәр Аған белә бир әвр алды: — «Һәммин тарихдән әтибарән Аған Рәсулов Имишли базарына ерпулу йыған, чек сатан вәзифәсинә тә'йин эдилсин».

Бир ахшам күчәдән кечәнләр енә дә тар-гавал сәсини эшидиб, сорушдулар:

— Балам, бу кимин эвиндә чалыныр?

— Аған Рәсуловун.

— Нә мүнәсибәтлә?

— Ишдән чыхарыблар.

Доғрудан бу ахшам да Ағанын ганы гара иди. О, енә элиндәки кағзы үрәйиндә охуорду.

«Рәсулов Аған һәммин тарихдән вәзифәсиндән азад олунур. Әсас, район ичраййә комитәсинин тә'лигәси».

— Урәйим гысылыр, синәмни ачын, мәнә елләйин! — деди.

Бир нәфәр шкафдан дәфтәр

көтүрүб елләмәк истәркән, Аған әли илә ишарә эдиб деди:

— О дәфтәрлә йох, чек дәфтәрилә елләйин, онун ийн бурнума дәйсә, урәйим тохтар...

Нә исә енә дә балыг дәрәя атылды... Амма буну балыг да билди, халыг да... Белә бир әвр верилди. «Һәммин тарихдән партия комитәсинин көстәришинә көрә Имишли колхоз базарына ерпулу йыған вәзифәсинә Аған Рәсулов тә'йин эдилсин».

Дөрдүнчү мәчлис 1955-чи илин июл айында гурулду, амма бу мәчлис чох йүнкүл кечди. Енә дә балыг дәрәя атылды. Ағанын ишдән чыхарылмасы эври ләғв эдилиб, ени бир әвр верилди: «Һәммин тарихдән район партия комитәсинин мәсләһәтинә көрә Рәсулов Аған һүсейн оғлу өз вәзифәсинә гайтарылсын».

Бешинчи мәчлис—1956-чы илин январ айында ахшам саат 8-дә башланды. Бу мәчлисә топлашанлар һәлә чалыб-чағырмаға, ейбичмәйә башламамыш Аған мәчлис-дәкиләрә мурачиәт эдиб деди:

— Әнәз достлар, бу дәфә мәнә белә бир әвр верилмишдир. «Базарда ер пулу топлаян Рәсулов Аған башга ишә көчүрүлдүйүндән вәзифәсиндән азад эдилсин». Сиз бу әврин фикрини чәкмәйин. Мән белә әврләри ләғв әтдирмәйин ганун-гайдасыны билирәм. Ичәк, биз Рәсуловларын сағлыгына, ура!..

Гәдәһләр тоғгушду, енә дә балыг дәрәя атылды, тәзә бир әвр язылды. «Рәсулов Аған колхоз базарына ер пулу топлаян вәзифәсинә тә'йин эдилсин».

Алтынчы мәчлис, бу илин январ айында гурулду.

Һәммин кечә Ағанын ганы енә дә бәрк гара иди... О, бахтыны сынатдырыб алтынчы дәфә балыгы дәрәя атдырды. Языланлар позулду... Ени әвр, әввәлки эври вуруб сәһнәдән чыхартды. Бу әвр дә дейлирди: «Һәммин тарихдән базарда пул йыған вәзифәсинә Аған Рәсулов тә'йин эдилсин».

Инди дейирләр, ара чох сакитдир. Нә әвр верән вар, нә мәчлис гураң. Анчаг Ағаны ишдән чыхармаг үчүн әвр вермәйә һазырлашан вар. О да буну эшидиб мәчлис гурмаг, адам янына адам салмаг, балыгы дәрәя атдырмаг фикрини чәкир.

Шүбһәсиз ки, бу асылдыр, әвр вермәйә һазырлашанын вәзийәтиндән...

Ч. КӨЗӘЛОВ,
И. АЛЛАҺВЕРДИЕВ.

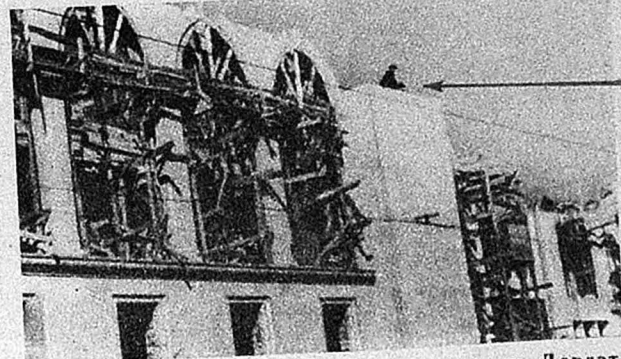

— Көзүмүз айдын, сизин белә бөйүк оғлу-нуз олдуғуну мән билмирдим.
— Оғлум нә үчүн олур, машаллаһ де, һалалча әримдир.

АХУНДОВ АДЫНА КИТАБХАНАЛАРДА

Мирзә Фәтәли Ахундов адына биринчи Дөвләт китабханасында ишләйәнләр охучуларын чохлуғундан, ерин дарлығындан вә ишләмәйә имкан олмамасындан шикайәт эдирләр. Дейирләр ки, бурада һәр кәс китаб алыб, охумаға ер тапса өзүнү хошбәхт һесаб эдир. Бир ер үчүн беш адам нөвбәйә дурур.

Мирзә Фәтәли Ахундов адына икинчи Дөвләт китабханасынын ишчиләри исә һеч бир шейдән шикайәт әтмирләр. Даһа доғрусу, бурада ишчи дә йохдур ки, шикайәт эләсин.

Бу кениш вә бөйүк тикинти ериндә чырагла ахтарсан да ишчи тапа билмәзсән. Йәгин Бақы тикинти идарәсиндә китабхана абунәчиси олан йохдур. Әкәр олсайды, биринчи китабхана кәләнләрин вә ишләйәнләрин нә чәкдйини биләрдиләр.

КИРПИ КӨМӘК ЭЛӘДИ

«Кирпи» журналынын 1956-чы ил 19-чу нөмрәсиндә «Пуллу фырылдаг» сәрләвһәли фел'етонда көстәрилмишдир ки, Дуванны гәсәбәсинин 8 нөмрәли эвиндә яшяян Серкей Семйонович Министерски адлы бириси узун мүддәтдән бәри Бақы шәһәринин мүхтәлиф күчәләриндә фала бахыб, адамлары алдадыр.

Бақы шәһәр милис идарәсиндән редакциямыза язырлар ки, фел'етонда олан фактлар доғру чыхмышдыр. С. Министерскинин фырылдагларына йол вермәмәк үчүн чидди тәдбир көрүлмүшдүр.

1925

Редактор — Гулам Мәммәдли

Редакция һей'әти: М. Абдуллаев, И. Ахундов, С. Гәдирзәдә, К. Казымзәдә, С. Мәликов, И. Нәчәфгулу, М. Раһим, С. Раһман, С. Рүстәм.

Коммунист газетинин нәшри. Редакциянын адреси: Бақы, Коммунист күчәси, 11/13. 4-чү гапы, 2-чи мәртәбә. Тел. 2-67-17, Абуна гиймәти: айлыгы 3 ман.

**M.F. Axundov adına
Azərbaycan Milli
Kitabxanası**

Ф 00985. Сифариш № 656. Тиражи 40.000. Кағыз форматы 70x105¹/₂. Чапа имзаланмыш 24/XI-56.
Азербайчан ССР Мәдәнийәт Назирлийинин 26 комиссар адына мәтбәәси, Бақы. Әли Байрамов күчәси, № 3.

Халг о ядэллилэрэ бир дэ боюн эймэйчэк,
Мисрин эһрамлары тэк дик тутучаг өз башыны.

Даяныб бахмаячаг, көзлэрини дөймэйчэк,
Көлөлик күнлэринин чоһдан атыбдыр дашыны.

С. РҮСТӘМ